

Βουλή των Εφήβων

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Δευτέρα 10 Ιουλίου 2017

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΒ'

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ «ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

**ΣΥΝΟΛΟΣ ΚΒ'
2016-2017**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ «ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΒ΄

2016 – 2017

Αθήνα, σήμερα στις 10 Ιουλίου 2017 ημέρα Δευτέρα και ώρα 12.00΄, συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η «Βουλή των Εφήβων» σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΟΥΤΣΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Νέες και νέοι Έφηβοι Βουλευτές αρχίζει η συνεδρίαση της Ολομέλειας της ΚΒ΄ Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων».

Σας καλωσορίζουμε με ιδιαίτερη χαρά όλη η πολιτειακή και πολιτική ηγεσία της χώρας.

Επιτρέψτε μου να σας απευθύνω μερικά λόγια.

Σήμερα, έναν χρόνο μετά την ΚΑ΄ Σύνοδο της «Βουλής των Εφήβων», έχω και πάλι τη χαρά να σας καλωσορίσω στο κτήριο της Βουλής των Ελλήνων. Με την τωρινή συνεδρίαση κλείνει ο κύκλος της ΚΒ΄ Συνόδου που περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, βιωματικά εργαστήρια, συζητήσεις και εκδηλώσεις.

Με μεγάλη μου ικανοποίηση βλέπω ότι ο καθιερωμένος πια θεσμός της «Βουλής των Εφήβων» έχει εδραιώσει μια συνεργασία και με άλλους φορείς που σχετίζονται με θέματα νεολαίας, διευρύνοντας παράλληλα το πεδίο δραστηριοτήτων του. Αυτές οι αλλαγές δίνουν στη «Βουλή των Εφήβων» έναν χαρακτήρα πιο σφαιρικό και πιο ολοκληρωμένο, δίνοντας επιπλέον στο πρόγραμμα αυτό χαρακτηριστικά διάρκειας και συνέχειας.

Φέτος, λοιπόν, οι ενότητες συζήτησης, στις οποίες προετοιμάστηκαν και κουβεντιάστηκαν τα όσα θα ακούσουμε στην τωρινή συνεδρίαση, οργανώθηκαν γύρω από την ιδέα της δημοκρατίας και της δημοκρατικής διακυβέρνησης. Το θέμα αυτό είναι ιδιαίτερος επίκαιρος, τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και πιο συγκεκριμένα στην Ελλάδα, όπου το καθεστώς επιτροπείας, στο οποίο βρίσκεται η χώρα τα τελευταία επτά χρόνια, έχει αναδείξει ένα σημαντικό έλλειμμα δημοκρατίας στη λειτουργία των θεσμικών οργάνων.

Τέτοια ουσιώδη ζητήματα, όπως η απρόσκοπτη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, είναι αναγκαίο να τίθενται σε δημόσια διαβούλευση, καθώς συνιστά ένα σημαντικό μέρος ελέγχου του κυβερνητικού και του κοινοβουλευτικού έργου. Τουναντίον, η άσκηση της πολιτικής δεν πρέπει να αφορά μόνο μια χούφτα ανθρώπων, που βρίσκονται στο τιμόνι της διακυβέρνησης, αλλά το σύνολο των Ελλήνων πολιτών.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της «Βουλής των Εφήβων» αποτελεί διαχρονικά μια έμπρακτη απόδειξη ότι ο αυθορμητισμός και η φρεσκάδα της σκέψης των νέων ανθρώπων μπορούν να αποτελέσουν αφορμές για το άνοιγμα νέων πεδίων σκέψης και να θέσουν νέους προβληματισμούς αναφορικά με ζητήματα που παραδοσιακά ανήκουν στη σφαίρα προβληματισμού των ενηλίκων.

Είναι ιδιαίτερα ελπιδοφόρο το γεγονός ότι σήμερα στα έδρανα της Βουλής βρίσκεστε εσείς οι έφηβοι, οι μελλοντικοί ψηφοφόροι και εργαζόμενοι πολίτες, κάποιοι από εσάς ίσως και Βουλευτές αυτής της χώρας -κάποια στιγμή μέσα στα επόμενα χρόνια- και πραγματεύεστε καίρια και ουσιώδη θέματα πολιτικού περιεχομένου.

Επιπλέον, η παρουσία σας εδώ επιτελεί και μία ακόμα λειτουργία. Η σχέση του πολιτικού συστήματος -των κρατικών θεσμών με λίγα λόγια- με τους πολίτες προϋποθέτει την εμπιστοσύνη των τελευταίων προς τα θεσμικά όργανα της πολιτείας. Καθώς η σχέση αυτή έχει κλονιστεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, η παρουσία νέων ανθρώπων στο ιστορικό Μέγαρο της Βουλής «νομιμοποιεί» τη λειτουργία του Κοινοβουλίου και μας δίνει νέες ελπίδες για εκ νέου ανανέωση της σχέσης εμπιστοσύνης κράτους και πολιτών.

Θα ήθελα να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες της ολομέλειας της ΚΒ΄ «Βουλής των Εφήβων» και να κηρύξω την έναρξη των εργασιών.

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση επί του θέματος «Ενεργός πολιτειότητα: συστατικό στοιχείο δημοκρατίας» των Ομάδων Εργασίας της «Βουλής των Εφήβων», οι οποίες αποτελούνται από τους μαθητές της Α΄ και Β΄ τάξης των δημοσίων και ιδιωτικών Γενικών Λυκείων και ΕΠΑΛ της Ελλάδας και της Κύπρου, των ελληνικών Λυκείων της αλλοδαπής, καθώς και των ΕΠΑΣ του ΟΑΕΔ, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΚΒ΄ Σύνοδος (2016 - 2017).

Σύμφωνα με το πρόγραμμα θα μιλήσουν οι αγορητές των έξι Ομάδων Εργασίας, στις οποίες συζητήσατε το θέμα «Ενεργός πολιτειότητα: συστατικό στοιχείο δημοκρατίας».

Κάθε αγορητής θα έχει χρόνο ομιλίας πέντε λεπτά, προκειμένου να παρουσιάσει όσα συζητήθηκαν στην Ομάδα Εργασίας στην οποία μετείχε. Θα παρακαλέσω να τηρήσουμε τον χρόνο των πέντε λεπτών, σεβόμενοι το δικαίωμα που έχουν όλοι να μιλήσουν και να μπορέσουν να διατυπώσουν με άνεση τις απόψεις τους.

Παρακαλώ πολύ, τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Γρόχτσιου Έλενα από τον Νομό Δράμας, αγορήτρια της Α΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα: «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και δημοκρατικό σχολείο».

Την καλώ να έρθει στο Βήμα.

(Χειροκροτήματα)

ΕΛΕΝΑ ΓΡΟΧΤΣΙΟΥ (Νομός Δράμας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι παρευρισκόμενοι, αγαπητά μέλη της Βουλής των Εφήβων, εκπροσωπώ την Α΄ Ομάδα με θέμα «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και δημοκρατικό σχολείο».

Αυτές τις πέντε μέρες, που διεξάγεται το πρόγραμμα, είχαμε την ευκαιρία να γνωριστούμε με συνομηλικούς μας από διάφορες περιοχές, με διαφορετικές μεν απόψεις αλλά κοινές ευαισθησίες. Αποκομίσαμε σπουδαίες εμπειρίες, που θα μας μείνουν ανεξίτηλες στη μνήμη μας. Συμμετείχαμε, δηλαδή, σε παιχνίδια, συζητήσεις με ειδικούς και βιωματικά εργαστήρια. Σε αυτό, βέβαια, συνέβαλαν και οι υπεύθυνοι του προγράμματος, τους οποίους και θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε.

Στο πλαίσιο των συζητήσεων αυτών, διατυπώσαμε τις εξής προτάσεις για μια ομαλότερη και πιο δημοκρατική λειτουργία ενός σχολείου. Χαρακτηριστικά, ακούσαμε κάποιες καλές πρακτικές που γίνονται σε πολλά σχολεία και θα σας αναφέρω μερικές από αυτές.

Αρχικά πραγματοποιούνται πολιτιστικά δρώμενα, σε συνδυασμό με προγράμματα και δραστηριότητες εντός σχολικού ωραρίου, όπως για παράδειγμα θεατρικές, μουσικές, χορευτικές ομάδες, εφημερίδα και άλλα.

Επίσης, λειτουργούν μαθητικά συμβούλια με βοηθητικό ρόλο καθηγητών και ουσιαστική συμμετοχή μαθητών για αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων. Σε πολλά σχολεία δοκιμάζονται ομάδες διαμεσολάβησης και προγράμματα ανταλλαγής μαθητών.

Μια ακόμα καλή πρακτική που αναφέρθηκε είναι ότι υπάρχουν περισσότερα μοντέλα εκπροσώπησης, παραδείγματος χάριν, δημοτικά συμβούλια εφήβων, όπως αναφέρθηκε συγκεκριμένα από μια μαθήτρια του Γενικού Λυκείου Βέροιας, ρητορικές ομάδες και άλλα πολλά.

Επιπλέον, διαφοροποιούνται οι τρόποι διαχείρισης παραβατικών συμπεριφορών. Υπάρχουν ακόμη ψυχολόγοι και σύμβουλοι σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού.

Άλλη μια ενδιαφέρουσα πρακτική είναι το peer tutoring, για το οποίο αξίζει να ενημερωθεί ο καθένας προσωπικά μέσω διαδικτύου.

Τέλος, στο πλαίσιο μαθητικών κοινοτήτων διενεργούνται μηνιαίες συνελεύσεις με την παρουσία του υπεύθυνου του τμήματος, εκλογή δεκαπενταμελούς μέσω προβλεπόμενης ποσόστωσης, έτσι ώστε να εκπροσωπείται μεγαλύτερο σύνολο μαθητών από όλες τις τάξεις.

Εδώ θα ήθελα να αναφέρω ότι ένα πολύ καλό παράδειγμα δημοκρατικού σχολείου, που εκφράζει αυτές τις πρακτικές, αναφέρθηκε από τον κ. Κυριακού, Διευθυντή του Μουσικού Σχολείου Κατερίνης. Προβλέπεται, επίσης, πρακτικό και προϋπολογισμός.

Στη συνέχεια θα αναφερθώ σε ορισμένες αλλαγές που προτείνουμε ως ομάδα, οι οποίες βέβαια θα γίνουν από πάνω προς τα κάτω, δηλαδή θα ξεκινήσουν από το Υπουργείο Παιδείας. Καλό είναι να δίνετε μια έμφαση στον σχολικό επαγγελματικό προσανατολισμό με πρακτική μελέτη επαγγελ-

μάτων, τεστ προσανατολισμών, εκμάθηση συμπλήρωσης υπεύθυνων δηλώσεων κ.λπ..

Επιπρόσθετα, είναι χρήσιμο να γίνεται αξιολόγηση καθηγητών και διευθυντών από τους μαθητές μέσω ερωτηματολογίου, που θα λειτουργεί ως συμπλήρωμα της αξιολόγησης των ειδικών συμβούλων και των συναδέλφων.

Είναι αξιοσημείωτο ότι πρέπει να υπάρχουν προγράμματα επιμόρφωσης των καθηγητών σε θέματα που αφορούν τη δημιουργία και την προώθηση ενός δημοκρατικού σχολείου, υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Είναι απαραίτητο να αυξηθούν ομαδικές δραστηριότητες και να γίνει υποχρεωτική η παρακολούθησή τους.

Τέλος, αναγκαία κρίνεται η τόνωση του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων και ο εκσυγχρονισμός του τρόπου λειτουργίας τους, με αναλογική εκπροσώπηση όλων των τομέων και αναλυτική εξέταση των αποφάσεων των επιμέρους μαθητικών συμβουλίων από τον Σύλλογο Καθηγητών και η προσπάθεια υλοποίησής τους.

Βέβαια, όλα τα παραπάνω θα επιτευχθούν με τη σταθεροποίηση του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Θα ήταν, λοιπόν, παράλειψη να μην αναφερθώ στις αλλαγές που επιθυμούμε να πραγματοποιηθούν από κάτω προς τα πάνω, δηλαδή από εμάς τους ίδιους τους μαθητές.

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για κάποιες ιδέες, όπως είναι η διοργάνωση ομάδων πολιτισμού, αθλητικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, με τη βοήθεια του συλλόγου διδασκόντων, όπως επίσης και τα εθελοντικά προγράμματα.

Οι μαθητές οφείλουν να συμμετέχουν στα κοινά και τα σχολεία μιας κοινότητας να συνεργάζονται με τοπικούς οργανισμούς και άλλα σχολεία, με την ενεργή συμμετοχή, βέβαια, των μαθητών στα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας. Επίσης, είναι σημαντικό οι μαθητές να έχουν ενεργή συμμετοχή στη διαμόρφωση των σχολικών κανονισμών και τις ποινές.

Κλείνοντας την ομιλία αυτή θα θέλαμε να αναφερθούμε στο ότι γυρνώντας πίσω στα σχολεία μας θα γίνει συνεδρίαση των Εφήβων Βουλευτών με τον Σύλλογο των Διδασκόντων των αντίστοιχων σχολείων για την παρουσίαση ιδεών, πορισμάτων και άλλων, προκειμένου εμείς ως νέα γενιά να αποτελέσουμε ένα υγιές πρότυπο για τις γενιές που ακολουθούν.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ την κ. Γρόχτσιου.

Τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Γράντζα Μαρία - Γαρυφαλλιά του Νομού Μαγνησίας, αγορήτρια της Β΄ Ομάδας Εργασίας, με θέμα: «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και ανθρώπινα δικαιώματα».

Την καλώ να έρθει στο Βήμα.

(Χειροκροτήματα)

ΜΑΡΙΑ - ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΓΡΑΝΤΖΑ (Νομός Μαγνησίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές και παρευρισκόμενοι, αντικείμενο προβληματικής της ομάδας μας αποτέλεσαν τα ανθρώπινα δικαιώματα, ένα θέμα που αφορά ιδιαίτερα εμάς τους εφήβους, καθώς την ίδια στιγμή, που παρατηρείται σημαντική πρόοδος και γίνεται πολύς λόγος για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο, παρουσιάζονται έντονα φαινόμενα καταπάτησής τους σε βάρος μεμονωμένων ομάδων, κοινωνικών ομάδων ή και ολόκληρων λαών.

Αυτός ήταν ο λόγος που η ομάδα μας ξεκίνησε καταγράφοντας περιπτώσεις που πιστοποιούν τα παραπάνω. Αναφερθήκαμε αρχικά στους πρόσφυγες, που τα δύο τελευταία χρόνια στην Ελλάδα μάς απασχόλησαν ιδιαίτερα. Μέσα από διάλογο διαπιστώσαμε πως στερούνται από θεμελιώδη δικαιώματα, όπως αυτό της παιδείας, της ιατρικής περίθαλψης, της στέγασης και της τροφής.

Άλλη ομάδα που στερείται τα δικαιώματά της είναι συχνά τα παιδιά και συγκεκριμένα, εκείνα τα οποία εργάζονται παράνομα σε μικρή ηλικία και σε αντίξοες συνθήκες ως θύματα εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Επισημάναμε πως με τον τρόπο αυτό δεν τους επιτρέπεται να βιώσουν την ανεμελιά της παιδικής τους ηλικίας και να έρθουν σε επαφή με τη γνώση.

Όμως, τα δικαιώματα συχνά παραβιάζονται, όχι μόνο απέναντι σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αλλά και απέναντι σε ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού. Παραδείγματος χάριν, η εκβιομηχάνιση και άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον, καταστρατηγώντας το ανθρώπινο δικαίωμα στη ζωή και την υγεία. Επίσης, με την ανάπτυξη του διαδικτύου με-

ρικές φορές καταπατάται το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα, καθώς δεν υπάρχει πάντοτε διαφύλαξη προσωπικών στοιχείων και του ιδιωτικού απορρήτου.

Δημιουργήθηκαν, λοιπόν, στην ομάδα μας, μέσα από γόνιμη συζήτηση, πολλοί προβληματισμοί γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα. Με τη βοήθεια του πολιτικού επιστήμονα κ. Ηλιάδη, κάναμε φανερή τη διαφορά μεταξύ θεμελιωδών και μη δικαιωμάτων και αναφερθήκαμε στην ισχύ της παράδοσης σε μια κοινωνία, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μερικές φορές μπορεί να υπερέχει του νομικού πλαισίου και συζητήσαμε την ανοχή που θα έπρεπε να επιδεικνύει η πολιτεία -αλλά και οι ίδιοι οι πολίτες- σε τέτοιες αμφίσημες καταστάσεις.

Το βασικότερο κομμάτι, όμως, της έρευνάς μας αποτέλεσε η αναζήτηση πρακτικών, με την οποία μπορούμε ως έφηβοι ενεργοί πολίτες να κινητοποιηθούμε και να αποτρέψουμε τις όποιες παραβιάσεις δικαιωμάτων. Εστίασαμε σε μεγαλύτερο βαθμό στη συλλογικότητα ως μέσο αντιμετώπισης ακόμη και των κρισιμότερων ζητημάτων με την εθελοντική δράση όλων μας.

Θεωρήσαμε πως σημαντική θα μπορούσε να είναι η συνεισφορά των μαθητικών κοινοτήτων, πενταμελών και δεκαπενταμελών συμβουλίων, σχετικά με την καλύτερη οργάνωση του τρόπου λειτουργίας του σχολείου, αλλά και συνολικά, με την αλλαγή, για παράδειγμα, στον τρόπο διδασκαλίας των μαθημάτων, στις εγκαταστάσεις και, φυσικά, στα ίδια τα οράματά τους.

Δώσαμε έμφαση στους θεσμούς του Συνηγόρου του Πολίτη και του Παιδιού και στις μη κυβερνητικές οργανώσεις ως μηχανισμούς που προασπίζονται τις ατομικές ελευθερίες αλλά και, σε παγκόσμιο επίπεδο, θεωρήσαμε πως τα διεθνή δικαστήρια και οι οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η Διεθνής Αμνηστία, μπορούν να συμβάλλουν με τη σειρά τους στην προστασία αυτών των δικαιωμάτων.

Και η Βουλή των Εφήβων, όμως, μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο προάσπισης του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης των νέων και κατ' επέκταση, των δικαιωμάτων μας.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί πως όλα τα παραπάνω προέκυψαν μέσα από γόνιμο προβληματισμό, συζητήσεις και ανταλλαγή απόψεων, τόσο μεταξύ μας όσο και με ειδικούς, αλλά και μέσα από βιωματικά εργαστήρια, τα οποία μας βοήθησαν να κατανοήσουμε την αξία των δικαιωμάτων, καθώς και το ότι η εφαρμογή των νόμων που τα προστατεύει δεν είναι αυτονόητη.

Έχοντας ευαισθητοποιηθεί από τις δράσεις της Βουλής των Εφήβων αυτές τις πέντε ημέρες, ο καθένας από τη θέση του -όπως και εσείς από τη δική σας- οφείλει να δρα με ευαισθησία, αφού η περιφρόνηση των δικαιωμάτων μάς αφορά όλους.

Καταλήγοντας θα έλεγα πως η ομάδα μου κι εγώ ζήσαμε μια αξέχαστη εμπειρία. Ανταλλάξαμε ιδέες και όνειρα για ένα καλύτερο μέλλον με ενεργούς πολίτες.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Τον λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Αναστασία - Δήμητρα Βογιατζή από την Α΄ Θεσσαλονίκης, αγορήτρια της Γ΄ Ομάδας Εργασίας, με θέμα: «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και πολιτισμός».

Την καλώ να έλθει στο Βήμα.

(Χειροκροτήματα)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αγαπητοί συνάδελφοι, ονομάζομαι Βογιατζή Αναστασία - Δήμητρα, επιλέχθηκα με κλήρωση ως τακτικός Βουλευτής της ΚΒ΄ Συνόδου 2017 και εκπροσωπώ την Ομάδα Γ΄, η οποία ασχολείται με τον πολιτισμό.

Δίχως εξαιρέσεις, ξεκινήσαμε αυτό το όμορφο ταξίδι ο καθένας μας γεμάτος από ανυπομονησία, φρέσκιες και πρωτότυπες ιδέες, αλλά και πολλές και διάφορες γνώμες για φλέγοντα και μη θέματα, καθώς ενωθήκαμε και συνεργαστήκαμε, δημιουργώντας ένα κλίμα ομαδικότητας και αλληλοϋποστήριξης.

Αρχικά, την πρώτη ημέρα του προγράμματος είχαμε την ευκαιρία να γνωριστούμε μέσω διαφόρων βιωματικών παιχνιδιών με τη βοήθεια ειδικών. Μας δόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες για τον τρόπο λειτουργίας του προγράμματος, ώστε να μην υπάρχουν αναταραχές και εμπόδια.

Σημαντική στιγμή που μας έκανε να αισθανθούμε άνετα και οικεία αποτέλεσε η γνωριμία μεταξύ

μας, καθώς δημιουργήσαμε έναν χάρτη με τα σώματά μας και παρουσιάσαμε τις πόλεις μας. Στη συνέχεια ακολούθησε η βιωματική δράση μας στο Μουσικό Σχολείο του Αλίμου, στο οποίο μας δόθηκε η δυνατότητα να συνομιλήσουμε για τη έννοια του πολιτισμού μέσα από θεατρικά, από σκίτσα αλλά και από παγωμένες εικόνες που αφορούσαν ένα μνημείο με μεγάλο ενδιαφέρον. Διασκεδάσαμε εκφράζοντας τι είναι ο πολιτισμός για εμάς, πετώντας ένα κουβάρι ο ένας στον άλλον και σχεδιάζοντας σχέσεις αλληλεπίδρασης και αλληλοβοήθειας.

Το απόγευμα επισκεφθήκαμε την Ακρόπολη, η οποία δεσπόζει επιβλητικά στην περιοχή της Αθήνας και μάθαμε ότι ο πολιτισμός αποτελείται όχι μόνο από υλικά αλλά και από άυλα αντικείμενα. Δεν είναι ομοιογενής αλλά -το κυριότερο- όπως εμείς, έτσι και ο πολιτισμός αποτελείται από ψηφίδες, ενώ αποτελεί και πηγή έμπνευσης.

Στο τέλος της ημέρας ακολούθησε μια από τις πιο όμορφες, συγκινητικές και γεμάτες συναισθήματα παραστάσεις, η παράσταση «Ρωμαίος και Ιουλιέτα για 2», από την οποία γεμίσαμε ενέργεια, συναισθήματα ευτυχίας και αποχωρήσαμε εμπλουτισμένοι με μηνύματα και σκέψεις.

Την τρίτη ημέρα συνεδριάσαμε παράλληλα με τον κ. Στάθη Γκότση, Ιστορικό και υπεύθυνο στο Βυζαντινό Μουσείο. Στο πρώτο μέρος της συνεδρίασης δώσαμε κάποιους επιθετικούς προσδιορισμούς, τους οποίους λαμβάνει ένας πολιτικός, ενώ ταυτόχρονα μιλήσαμε για τις διακρίσεις και διαστάσεις της κουλτούρας, για το πώς διαφοροποιείται ο πολιτισμός ανά τα χρόνια και ποια είναι η επίδρασή του στις ανθρώπινες σχέσεις. Επιπλέον, δώσαμε προσοχή στον ρόλο της θρησκείας και της πολιτικής, με αξιοσημείωτες αναφορές στη γλώσσα και στις ρίζες μας, αλλά και στη διαδοχή των πολιτισμών από το παρελθόν.

Στο δεύτερο μέρος κάναμε αναφορές στα μνημεία και καταλήξαμε σε δύο ζητήματα, τα οποία αξίζει να σημειωθούν. Είναι η αναθεώρηση των επιγραφών των μνημείων ως προς το περιεχόμενο, λόγω των ακαταλαβίστικων κειμένων που το συνοδεύουν, καθώς και η ανασυγκρότηση του τρόπου δημιουργίας των μουσείων, εμβαθύνοντας περισσότερο στην πνευματική καλλιέργεια και όχι τόσο στην αισθητική.

Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε το Ίδρυμα Πολιτισμού «Σταύρος Νιάρχος», το οποίο μας εντυπώσισε τόσο ως κατασκευή αλλά δευτερευόντως και ως μουσείο, παρουσιάζοντας μακέτες. Ακολούθησε η μουσική παράσταση των δύο μουσικών σχολείων, στην οποία χαλαρώσαμε, χορέψαμε, τραγουδήσαμε και διασκεδάσαμε.

Την επόμενη μέρα συγκεντρωθήκαμε στη Βιβλιοθήκη της Βουλής, όπου με επαγωγική μέθοδο προσδιορίσαμε τις έννοιες του πολιτισμού, παρουσιάσαμε καλές πρακτικές και άξονες όπως ο πολιτισμός και η αλληλεγγύη, πράγματα που αντιπροσωπεύουν τον ανθρωπισμό μας. Εν συνεχεία του πρώτου μέρους, αναφερθήκαμε σε προσωπικές εμπειρίες για την ενίσχυση του πολιτισμού, όπου ακούστηκαν ορισμένες δράσεις μέσω συναυλιών, συνεργασίες με σχολεία ανά τον κόσμο αλλά και δράσεις μας ως προσώπων, ως ενεργών πολιτών.

Στο δεύτερο μέρος ακολούθησε το διαδικαστικό κομμάτι, όπου κληρώθηκαν οι αγορητές, που θα απευθύνονταν στις δύο συνεδριάσεις της Ολομέλειας της Βουλής.

Από τις συνεδριάσεις και τα εργαστήρια, στα οποία συμμετείχαμε, θα θέλαμε να μοιραστούμε μαζί σας κάποιες από τις ιδέες μας ως έφηβοι ενεργοί πολίτες, είτε με όχημα τον πολιτισμό είτε με τον πολιτισμό ως δικό μας, σύγχρονο διακύβευμα. Πρωτίστως θεωρούμε ότι θα ήταν ωφέλιμο να ξεκινήσει από εμάς ως πρόσωπα και ως συλλογικότητα μέσα στις κοινωνίες που ζούμε η διεκδίκηση δημιουργίας και σύστασης περισσότερων εθελοντικών προγραμμάτων σε πανελλήνιο επίπεδο για παραγωγή σύγχρονου πολιτισμού.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνουμε συστηματική και θεσμική ενασχόληση των εφήβων σε προγράμματα της Βουλής, όπως αυτό στο οποίο βρισκόμαστε, των δήμων, των εφορειών κ.λπ., για τη βιωματική μας συμμετοχή στη διαχείριση του πολιτισμού μας και, τέλος, την «υιοθεσία» δημόσιων χώρων, παραδείγματος χάριν σχολείων και τοίχων, προκειμένου να γίνονται πεδίο έκθεσης της σύγχρονης τέχνης, όπως αυτή των γκράφιτι.

Επίσης στα ίδια τα σχολεία, ομάδες μαθητών, στο πλαίσιο δράσεων, να δημιουργήσουν ψηφιακές εφαρμογές με ιστορικούς περιπάτους σε ιστορικά τοπία της πόλης μας, καθώς και διασχολικές διαδικασίες και φεστιβάλ.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Χαρακίδης Στέφανος του Νομού Δωδεκανήσου, αγορητής της Δ΄ Ομάδας Εργασίας, με θέμα: «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και ψηφιακή εποχή».

Τον καλώ να έλθει στο Βήμα.

(Χειροκροτήματα)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΑΡΑΚΙΔΗΣ (Νομός Δωδεκανήσου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ξεκινώντας την ομιλία μου θα ήθελα να εκφράσω τη θερμή υποστήριξη, τη δική μου αλλά και όλων -πιστεύω- των συνομηλίκων μου, στον θεσμό της Βουλής των Εφήβων, έναν θεσμό που έδωσε φωνή στους νέους της μέσης εκπαίδευσης. Θεωρώ ιδιαίτερα σημαντική την ευκαιρία που μας δίνεται να δημοσιοποιήσουμε τις απόψεις μας πάνω σε ζητήματα ζωτικά για τη νεολαία και την κοινωνία ευρύτερα. Φιλοδοξώντας να φανώ, λοιπόν, αντάξιος του ρόλου που μου ανατέθηκε, επέλεξα να αφιερώσω την ομιλία μου σε ένα υψίστης σημασίας θέμα της Δ΄ Ομάδας Εργασίας, αυτό της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Αποτελεί κοινό τόπο ότι άπαντες βιώνουμε μια εποχή πλήρους απορρύθμισης των οικονομικών και εργασιακών σχέσεων. Παράλληλα, οι κοινωνικοί θεσμοί πλήττονται θανάσιμα από την κυριαρχία του ατομικιστικού πνεύματος σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινής ζωής. Σήμερα είμαστε όλοι, συνειδητά ή όχι, ηθελημένα ή όχι, πλανητικοί θεατές, αυτόπτες μάρτυρες του κακού που πλήττει τις ανθρώπινες υπάρξεις παντού στον κόσμο.

Το ότι είμαστε θεατές σημαίνει ότι είμαστε εκτεθειμένοι σε μία γιγάντια ηθική πρόκληση. Ανταποκρινόμενοι στην πρόκληση αυτή, δεν μπορούμε να κάνουμε ασπίδα μας την άγνοια και να παρακολουθούμε με ακόμα περισσότερη απανθρωπιά και «ωχαδελφισμό» τα δυσεπίλυτα προβλήματα που αντιμετωπίζει η σύγχρονη κοινωνία.

Καθώς, λοιπόν, γινόμαστε μάρτυρες αυτού του κλίματος, επιτακτική προβάλλει η ανάγκη να ανατρέξουμε στον ορισμό της έννοιας «αλληλεγγύη».

Η αλληλεγγύη είναι ασφαλώς μια λέξη φορτισμένη με ποικίλα νοήματα, μια λέξη την οποία καθέννας από μας αντιλαμβάνεται διαφορετικά, άλλοτε ως ατομική φιλανθρωπία και ανιδιοτελή προσφορά προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο και άλλοτε ως υπεράσπιση των ιδιαίτερων συμφερόντων και δικαιωμάτων μιας επαγγελματικής ομάδας.

Γενικά θα ήθελα να αναφέρω ότι η αξία της συνεργασίας και της αλληλεγγύης βρίσκεται σε όλες τις πτυχές της καθημερινής μας ζωής, είτε στην τέχνη είτε στον πολιτισμό είτε στην επιστήμη και σε οποιαδήποτε άλλη καθημερινή μας πράξη.

Θα ήθελα να τονίσω τον ορισμό του εθελοντισμού. Ως εθελοντισμός ορίζεται η οργανωμένη προσφορά υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο, χωρίς την απαίτηση ανταλλάγματος. Εθελοντισμός είναι η δραστηριότητα εκείνη ατόμων που διακρίνονται, συνήθως, από ορισμένα χαρακτηριστικά όπως αυθορμητισμός, προσδοκία μιας δικαιότερης κοινωνίας, ελευθερία σκέψης, έκφρασης και πράξης, ευσυνειδησία και επαγγελματική νοοτροπία, χωρίς οικονομικό ή άλλο όφελος για τον δρώντα και που γίνεται για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου σκοπού. Βέβαια, θα πρέπει να τονιστεί πως ο αποδέκτης της δράσης είναι ο ίδιος ο άνθρωπος, το περιβάλλον, καθώς και κοινωνικά ζητήματα που αναζητούν λύσεις, όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η υποαπασχόληση, η ανεργία, η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός, τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο εθελοντισμός συνιστά έναν εξαιρετικά αποτελεσματικό και επωφελή τρόπο για την ενεργή συμμετοχή κάθε πολίτη στα διάφορα κοινωνικά ζητήματα. Είναι η ιδανική απάντηση στην απραξία και την τάση αποστασιοποίησης από τα κοινά προβλήματα του τόπου, που έχει επικρατήσει για πολύ καιρό. Ο πολίτης μέσω της εθελοντικής προσφοράς αισθάνεται πως μπορεί πραγματικά να κάνει κάτι ουσιαστικό για όσα απασχολούν το κοινωνικό σύνολο και να μη μένει, έτσι, ένας απλός παρατηρητής.

Η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος έχει προκαλέσει σημαντική επίταση των κοινωνικών ανισοτήτων και έχει φέρει μεγάλο μέρος των συμπολιτών μας σε δεινή θέση. Το γεγονός αυτό καθιστά επιτακτική τη συμμετοχή και την προσφορά κάθε πολίτη που έχει την ανάλογη δυνατότητα,

καθώς είναι σαφές πως για να ξεπεραστεί αυτή η κατάσταση χρειάζεται πλεόνασμα αλληλεγγύης και αλληλοϋποστήριξης.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω για άλλη μια φορά το μέγεθος της ευθύνης που βαραίνει την πολιτεία και να εκφράσω την ελπίδα ότι θα σταθούμε στο ύψος που η περίπτωση απαιτεί, ότι οι αρμόδιοι φορείς αλλά και όλοι μας θα επιδείξουμε τη δέουσα στάση ώστε η κατάσταση να βελτιωθεί.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ τον Στέφανο Χαρακίδη για την εξαιρετική εισήγηση σε σχέση με την κοινωνική αλληλεγγύη και όλα τα άλλα, τα οποία φέρνουν κοντά τους ανθρώπους σε συλλογικές δράσεις. Το θέμα της ομάδας σας ήταν «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και κοινωνική αλληλεγγύη». Η ψηφιακή εποχή είναι το επόμενο θέμα. Είναι το μικρότερο λάθος που έχει γίνει εντός αυτής της Αιθούσης και εννοώ όσον αφορά στις θεματικές ενότητες που προανήγγειλα. Εσείς πολύ σωστά αναφερθήκατε στα συμπεράσματα της ομάδας σας πάνω στο θέμα. Αυτό ήταν το θέμα και όχι η ψηφιακή εποχή.

Τον λόγο έχει τώρα η Έφηβος Βουλευτής κ. Λαγογιάννη Ασημίνα του Νομού Ηλείας, αγορήτρια της Ε΄ Ομάδας Εργασίας, με θέμα: «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και ψηφιακή εποχή».

(Χειροκροτήματα)

ΑΣΗΜΙΝΑ ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Βουλής, κύριοι Υπουργοί και Υφυπουργοί, κυρίες και κύριοι, αγαπητές και αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμένα να ευρίσκομαι εδώ, στον ναό της δημοκρατίας, στη Βουλή των Ελλήνων και να εκπροσωπώ την Ομάδα «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και ψηφιακή εποχή».

(Χειροκροτήματα)

Από αυτό το Βήμα, λοιπόν, θα ήθελα να καταθέσω τις σκέψεις και τους προβληματισμούς της ομάδας μου σχετικά με την ψηφιακή εποχή και τις προκλήσεις της.

Μιλώντας για ψηφιακή εποχή πιστεύω ότι στον νου των περισσότερων από εμάς έχει σχηματιστεί η λέξη «διαδίκτυο», κάτι αναμενόμενο άλλωστε, καθώς το διαδίκτυο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ψηφιακή εποχή.

Το διαδίκτυο είναι μια αστείρευτη πηγή πληροφοριών και ιδεών. Με την ισότιμη πρόσβαση στον ψηφιακό κόσμο οι αποστάσεις εκμηδενίζονται και τα σύνορα μετατρέπονται σε τυπικές κουκίδες στον χάρτη, ανταλλάσσουμε απόψεις, συζητάμε, εκφραζόμαστε ελεύθερα.

Εμείς είμαστε ψηφιακοί ιθαγενείς, ενώ οι γονείς μας ψηφιακοί μετανάστες. Για εμάς το διαδίκτυο σημαίνει κυρίως μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Χτίζουμε το προφίλ μας, κάνουμε «like», ανεβάζουμε φωτογραφίες, αλλά ξεχνάμε πως ό,τι γράφεται δεν διαγράφεται και παραμένει στους servers των εταιρειών. Η ιδιωτικότητα χάνεται, οι προσωπικές μας στιγμές παύουν πια να είναι προσωπικές. Το διαδίκτυο εισβάλλει στα άδυτα της προσωπικής μας ζωής, διαμορφώνει χαρακτήρες και κατευθύνει συνειδήσεις. Γινόμαστε άθυρμα στα χέρια κακόβουλων χρηστών, θύματα της ανωνυμίας. Η υπερπληροφόρηση που κυριαρχεί συνιστά μορφή παραπληροφόρησης, ενισχύει τον καταναλωτισμό και την υλιστική θεώρηση της ζωής.

Στην ομάδα μου προβληματιστήκαμε πολύ για το πώς τα σχολεία μας θα ενσωματώσουν αποτελεσματικά στην εκπαιδευτική διαδικασία τις νέες τεχνολογίες και πώς το σχολείο θα καταφέρει να δημιουργήσει ψηφιακούς πολίτες που γνωρίζουν τα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις τους.

Αρχικά θα πρέπει να δοθούν χρήματα για τη βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών και τη συντήρησή τους. Απαραίτητη κρίνεται ακόμη η μέριμνα για τη συνεχή επιμόρφωση των καθηγητών αλλά και των μαθητών. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε πως η τεχνογνωσία επιτυγχάνεται σταδιακά και με προσπάθεια. Χρειάζεται, επίσης, να επαναπροσδιοριστούν οι εκπαιδευτικές προτεραιότητες, να υπάρχει περισσότερη βιωματική εκπαίδευση, ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν τις νοητικές τους δεξιότητες και την κριτική τους ικανότητα.

Το να είμαστε πιο προσεκτικοί δεν σημαίνει ότι φοβόμαστε το διαδίκτυο, σημαίνει ότι είμαστε υποψιασμένοι χρήστες. Το διαδίκτυο είναι ένα χρήσιμο εργαλείο, όμως η χρήση του απαιτεί προσοχή, κριτική σκέψη και πολύπλευρη ενημέρωση.

Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το διαδίκτυο είναι η δική μας πραγματικότητα, δεν ωφελεί ούτε να το δαιμονοποιούμε ούτε όμως και να το θεοποιούμε. Σαφώς απαιτείται να υπάρχει σύνεση, λογική και μέτρο στη χρήση του. Ως έφηβοι και ψηφιακοί ιθαγενείς θέλουμε η τεχνολογία να είναι μέσο και όχι σκοπός, θέλουμε η τεχνολογία να τρέφει τους οραματισμούς μας και όχι τους φόβους μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούσης): Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Νέες και νέοι Έφηβοι Βουλευτές, τον λόγο έχει τώρα η κ. Ψαραδέλλη Δανάη της Β΄ Θεσσαλονίκης, αγορήτρια της ΣΤ΄ Ομάδας Εργασίας, με θέμα: «Έφηβοι ενεργοί πολίτες και περιβάλλον».

Την καλώ να έρθει στο Βήμα.

(Χειροκροτήματα)

ΔΑΝΑΗ ΨΑΡΑΔΕΛΛΗ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, επίτιμοι προσκεκλημένοι και αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ως εκπρόσωπος της Ομάδας του Περιβάλλοντος της ΚΒ΄ Συνόδου θα ήθελα, εκφράζοντας τις απόψεις μας για το επίκαιρο θέμα του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής, να συμεριιστώ το ενδιαφέρον σας γι' αυτό. Πρόθεση της εισήγησής μας είναι να συμβάλουμε στην ανάπτυξη εποικοδομητικού προβληματισμού, όχι μόνο για να κατανοήσουμε σε όλη του την έκταση το ζήτημα που εξετάζουμε, αλλά και για να καταλήξουμε σε χρήσιμα συμπεράσματα που θα βοηθήσουν στην αποτελεσματική αντιμετώπισή του.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, το περιβάλλον διέρχεται κρίση. Η κλιματική αλλαγή έχει οδηγήσει στην ανησυχητική αύξηση των θερμοκρασιών και σε ακραία καιρικά φαινόμενα όπως πλημμύρες, περιόδους ξηρασίας και παγετού. Τα οικοσυστήματα καταστρέφονται και η βιοποικιλότητα απειλείται σε μεγάλο βαθμό. Πληθώρα ειδών, όπως η χελώνα καρέτα-καρέτα, η καφέ αρκούδα, το πάντα και άλλα, βρίσκονται στο όριο της εξαφάνισης. Η σειρά των εποχών τηρείται πλέον μόνο στα παραμύθια. Στην τύχη αφήνεται και η ασφάλεια των κατοίκων παραθαλάσσιων περιοχών που απειλούνται από τσουνάμι και παλίρροιες. Η εύρεση τρόπων αντιμετώπισης του προβλήματος κρίνεται όλο και πιο επιτακτική.

Ωστόσο, εμείς οι πολίτες δεν πρέπει να αρκούμαστε στην απαίτηση εύρεσης λύσης από το κράτος, αλλά να προσπαθούμε οι ίδιοι να κάνουμε τη διαφορά. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί βασική προτεραιότητα για τη νέα γενιά στο πλαίσιο της αειφορίας. Πιστεύουμε πως η τεχνολογία δεν είναι εχθρός αλλά σύμμαχος μας.

Στην εξοικονόμηση της ενέργειας που δαπανάται για τις καθημερινές μας ανάγκες θα συνέβαλλε η διάδοση της χρήσης φωτοβολταϊκών, ανεμογεννητριών και άλλων μέσων παραγωγής ενέργειας και η εγκατάστασή τους σε σχολεία και λοιπές υπηρεσίες.

Ακόμη, εμείς οφείλουμε να κινητοποιηθούμε αρχικά σε ατομικό και έπειτα σε συλλογικό επίπεδο. Επωφελούμενοι από την πληθώρα πηγών ενημέρωσης, που έχουμε στη διάθεσή μας, οφείλουμε να ενημερωνόμαστε και να ενημερώνουμε τους γύρω μας. Παράλληλα, είναι επιθυμητό να προβαίνουμε σε δράσεις όπως ο υπολογισμός του οικολογικού μας αποτυπώματος και η ανάληψη ατομικής ευθύνης γι' αυτό.

Ως ενεργοί πολίτες πρέπει να ξεφύγουμε από το πλαίσιο της αδράνειας, να καταγγέλλουμε περιπτώσεις παράβασης των νόμων που προασπίζουν το περιβάλλον και να αποτελούμε πρότυπο για τον υπόλοιπο κόσμο.

Εξίσου σημαντική είναι και η προσφορά στήριξης στις μη κυβερνητικές οργανώσεις που σχετίζονται με το θέμα, χωρίς όμως να μεταφέρουμε σε αυτές τις προσδοκίες που έχουμε από το κράτος.

Ο ρόλος της πολιτείας είναι, επίσης, κρίσιμος. Σημαντική είναι η προώθηση και η διάδοση εναλλακτικών τρόπων παραγωγής ενέργειας και τροφίμων. Καινοτόμες βιολογικές μέθοδοι καλλιέργειας, όπως είναι η υδροπονία -μέθοδος η οποία ξεκίνησε να εφαρμόζεται πρόσφατα στο σχολείο μου, την Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης και εξαλείφει την ανάγκη χρήσης φυτοφαρμάκων και το βοτάνισμα, καταναλώνοντας 70% λιγότερη ενέργεια από τις παραδοσιακές μεθόδους καλλιέργειας- θα διαδραματίσουν καταλυτικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια. Οι συσκευασίες των

προϊόντων καλό θα ήταν να κατασκευάζονται από ανακυκλώσιμα υλικά, που προσφέρουν τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης.

Είμαστε τυχεροί όσοι από εμάς έχουμε τη δυνατότητα να φοιτούμε σε σχολεία που προάγουν την οικολογική συνείδηση με αειφόρες υποδομές. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ύπαρξη σχολείων που δεν είναι ενεργά στον τομέα περιβάλλον ή όπου η περιβαλλοντική αγωγή περιορίζεται στις σελίδες ενός βιβλίου, γεννιέται το ισχυρό αίτημα για περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω βιωματικών δράσεων, όπως αυτές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της φετινής συνόδου αλλά και συναντήσεις με ειδικούς, όπως η κ. Δασκολιά.

Η πολυμεθοδική αυτή εκπαίδευση θα συμπεριλάβει την άμεση επαφή των μαθητών με τη φύση έξω από τους τοίχους του σχολείου. Επισκέψεις σε πάρκα, ποικίλους βιότοπους και εκμάθηση για εκπόνηση της γης θα μπορούσαν να διδάξουν στους μαθητές να εκτιμούν και να προστατεύουν τη φύση και το περιβάλλον στο οποίο ζουν. Παράλληλα, κρίνουμε καρποφόρα τη δημιουργία «πράσινων βιβλιοθηκών» στα σχολεία, ώστε οι μαθητές να μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με φλέγοντα περιβαλλοντικά ζητήματα άμεσα και δωρεάν.

Την ίδια στιγμή η περιβαλλοντική συνείδηση των μαθητών καλλιεργείται και μέσα στην τάξη. Αποτελεσματικότερη μέθοδο αποτελούν για εμάς τα περιβαλλοντικά ντοκιμαντέρ, που συνδυάζουν την ενημέρωση με την ψυχαγωγία των μαθητών, όπως και η συναναστροφή με ανθρώπους που ειδικεύονται στον τομέα. Την περιβαλλοντική αγωγή των νέων οφείλουν να στηρίζουν και οι δήμοι με την τοποθέτηση κάδων ανακύκλωσης σε κάθε σχολείο.

Τέλος, η πολιτεία οφείλει να επιμείνει στην τήρηση των ήδη υπαρχόντων νόμων, όπως το άρθρο 24 του Συντάγματος, και την άσκηση αυστηρότερων ελέγχων σε βιομηχανίες και άλλες πηγές μόλυνσης του περιβάλλοντος. Οι κυρώσεις για τους παραβάτες πρέπει να γίνουν αυστηρότερες και τυχόν παραβάσεις να μην παραβλέπονται.

Στόχος μας είναι η διαγενεακή αλληλεγγύη. Καθήκον μας να λύσουμε τα κρίσιμα προβλήματα με σωστή σκέψη, λαμβάνοντας υπ' όψιν μας τόσο τις δικές μας ανάγκες όσο και αυτές των μετέπειτα γενεών. Καλούμαστε να βρούμε τρόπο να συνδυάσουμε την οικονομική μεγέθυνση και την αειφορία. Σε όλα αυτά πρωταρχικό ρόλο έχουμε εμείς, η νέα γενιά, η κινητήριος δύναμη αυτού του κόσμου.

Κυρίες και κύριοι, το θέμα της περιβαλλοντικής κρίσης δεν εξαντλείται ασφαλώς στα όρια μιας εισήγησης, παρά την πρόθεση και τη φιλοδοξία που μπορεί να έχει ο εισηγητής, γι' αυτό ζητώ την επιείκεια της κρίσης σας και σας ευχαριστώ για την κατανόηση και για το ενδιαφέρον με τα οποία με ακούσατε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Σας ευχαριστώ πολύ, γιατί αποτυπώσατε με πολύ σωστό τρόπο τον προβληματισμό και όλη τη συλλογική δουλειά που κάνατε ως ομάδα γι' αυτό το θέμα.

Επιτρέψτε μου απλώς να προσθέσω δύο στοιχεία σε σχέση με το θέμα που αναπτύξατε, που αφορούν τη διεθνή του πτυχή:

Πρώτον, να γνωρίζετε, γιατί είναι ένα θέμα που έρχεται από το μέλλον αυτό που θα σας πω, ότι όλο και περισσότεροι μετανάστες και πρόσφυγες είναι πλέον και θα είναι περιβαλλοντικοί πρόσφυγες, θα οφείλονται δηλαδή σε μεγάλες αιτίες που αφορούν στην αλλαγή του κλίματος στη χώρα τους. Αυτό είναι ένα πάρα πολύ κρίσιμο ζήτημα για όλη την ανθρωπότητα.

Δεύτερον, εξελίσσεται πια και διεθνώς μια πολύ σκληρή διεθνής αντιπαράθεση σε σχέση με την αναγκαιότητα υποστήριξης και εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων που έχουν υπογραφεί στις μεγάλες παγκόσμιες συσκέψεις που έχουν γίνει για το περιβάλλον, διότι υπάρχουν πολύ μεγάλες χώρες που αρνούνται την υπογραφή που είχαν βάλει. Είναι ένα θέμα πάρα πολύ σοβαρό που εξελίσσεται στις μέρες μας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Νέες και νέοι Έφηβοι Βουλευτές, η κ. Δανάη Ψαραδέλλη ήταν η τελευταία αγορήτρια και έτσι φτάσαμε στο τέλος της συζήτησης. Περαιτώθηκε, δηλαδή, η συζήτηση με θέμα «Ενεργός πολιτεότητα: συστατικό στοιχείο δημοκρατίας».

Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Η εξουσιοδότηση παρεσχέθη.

Ευχαριστώ πολύ.

Στο σημείο αυτό θα δεχθούμε ερωτήσεις έξι Εφήβων Βουλευτών, εκπροσώπων των έξι Ομάδων Εργασίας. Κάθε Έφηβος Βουλευτής θα έχει χρόνο ενάμισι λεπτού για να αναπτύξει την ερώτηση της ομάδας του κι εγώ θα προσπαθήσω να απαντήσω.

Τον λόγο έχει ο κ. Ζιάβρας Χρήστος για ενάμισι λεπτό, Έφηβος Βουλευτής της Β' Αθηνών από την Α' Ομάδα Εργασίας.

(Χειροκροτήματα)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΙΑΒΡΑΣ (Β' Αθηνών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κατανοούμε πως η Βουλή των Εφήβων δεν αποτελεί αντιπροσωπευτικό Σώμα. Παρ' όλα αυτά, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων αναμφισβήτητα αποκομίσαμε σημαντικές εμπειρίες, γεγονός το οποίο εύλογα πυροδοτεί τα εξής ερωτήματα:

Αρχικά, σε ποιον βαθμό, κατά τη γνώμη σας, αξιοποιούνται από τη Βουλή τα πορίσματα και οι προτάσεις των συνόδων της «Βουλής των Εφήβων»;

Δεύτερον, θεωρείτε πως είναι εφικτή η συγκρότηση μιας επιτροπής που θα αποτελείται από εφήβους-μέλη της εκάστοτε συνόδου, με σκοπό την ενεργό συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων που αφορούν το εκπαιδευτικό μας σύστημα και στην ουσιαστικότερη προβολή και εφαρμογή των προτάσεών μας;

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πολύ.

Αγαπητοί φίλοι Βουλευτές της Α' Ομάδας, θα μπορούσα να απαντήσω τυπικά ότι βεβαίως θα μπορούσε να γίνει μια τέτοια επιτροπή, είτε έτσι είτε αλλιώς. Είναι παρούσα και η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, που καταγράφει αυτό τον προβληματισμό.

Επιτρέψτε μου να σας πω ότι πλέον η σύγχρονη εποχή, όπως ανέφερε προηγουμένως και η συνάδελφός σας για την ψηφιακή εποχή, δίνει επιπλέον δυνατότητες για μια ουσιαστική παρέμβαση και κατά μόνος και συλλογικά. Εν προκειμένω, πέραν των πρακτικών της ομάδας σας για το συγκεκριμένο ζήτημα της παιδείας και του δημοκρατικού σχολείου, το οποίο προφανώς θα κατατεθεί στα πρακτικά και θα ληφθεί υπ' όψιν, μπορείτε να συμμετάσχετε απολύτως ισότιμα και στην ηλεκτρονική πλατφόρμα που υπάρχει για τη δημόσια διαβούλευση, που πλέον γίνεται αρκετές ημέρες πριν κατατεθεί ένα νομοσχέδιο στη Βουλή, που αφορά ζητήματα παιδείας ή όποιο άλλο ζήτημα, με καταχώριση των απόψεων.

Επίσης, μπορείτε να διαμορφώσετε ένα ειδικό site, είτε εσείς είτε κατά σχολείο είτε κατά περιφέρεια είτε και μέσω των συλλογικών θεσπισμένων οργάνων περί πενταμελούς και δεκαπενταμελούς - άκουσα προηγουμένως- όπου θα κατατίθενται τέτοιες προτάσεις και θα πηγαίνουν προς τους αρμόδιους, για να ληφθούν υπ' όψιν και για να ληφθούν αποφάσεις.

Σίγουρα είναι ζήτημα και της ευαισθησίας της ηγεσίας του Υπουργείου, όπως και των άλλων Υπουργείων, να έρχονται και σε μια κατευθείαν επαφή με επιλεγμένα σχολεία, με συζήτηση προφανώς και με τους καθηγητές σας, για να συζητούνται κάποια ειδικά θέματα που αφορούν στην παιδεία και στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Υπάρχουν, δηλαδή, πια αρκετοί τρόποι πέραν της τυπικής κατάθεσης στα πρακτικά ή της συγκρότησης μιας ομάδας, με την οποία θα συζητήσει το Υπουργείο τα θέματά σας. Ελπίζω τα περισσότερα από αυτά που είπαμε ή και άλλα που θα έχετε σκεφτεί εσείς, για να συμμετάσχετε ενεργά σε αυτόν τον διαρκή διάλογο για τα θέματα παιδείας, να εφαρμοστούν στο προσεχές διάστημα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Παρακαλώ, τον λόγο έχει για ενάμισι λεπτό ο κ. Γεωργούλας Θεοφάνης, Έφηβος Βουλευτής Νομού Μαγνησίας, από τη Β' Ομάδα Εργασίας.

(Χειροκροτήματα)

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, γιατί ενώ όλοι είμαστε ίσοι απέναντι στον νόμο, οι Βουλευτές έχουν ασυλία;

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ, να είστε καλά!

Δεν είναι ακριβώς έτσι. Υπάρχει μια διάχυτη εντύπωση περί αυτού του θέματος, αλλά δεν είναι ακριβώς έτσι. Δηλαδή, για κακουργηματικές πράξεις να γνωρίζετε ότι ισχύουν απολύτως για τους Βουλευτές όσα ισχύουν και για όλους τους πολίτες.

Για πράξεις που αφορούν σε πολιτικές αποφάσεις, τις οποίες έχουν πάρει ασκώντας υπουργικά καθήκοντα, θα πρέπει να περάσει η δεύτερη σύνοδος της επόμενης περιόδου, δηλαδή μετά από εκλογές, για να υπάρξει παραγραφή ως προς την πολιτική ευθύνη αποφάσεων που είχαν πάρει.

Αυτό είναι το περίφημο άρθρο 86, για το οποίο θα έχετε ακούσει ή θα ακούσετε στα προσεχή χρόνια ως πολίτες πλέον που θα ψηφίζετε κιάλας και θα συμμετέχετε στα κοινά, όταν θα γίνει η συνταγματική Αναθεώρηση, διότι επ' αυτού υπάρχει πράγματι μια περίπτωση ομόφωνη απόφαση αυτές οι προθεσμίες και οι διορίες να γίνουν πολύ μεγαλύτερες, έτσι ώστε να είναι δυνατόν και οι Βουλευτές και οι πρώην Υπουργοί σε πολύ μεγαλύτερο χρόνο να είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους ενώπιον της δικαιοσύνης.

Επίσης, για οτιδήποτε συμβεί που τους αφορά ή που μας αφορά ως πολίτες, υπάρχει ειδική διαδικασία όπου από τις δικαστικές αρχές αμελλητί –υπάρχει αυτή η έκφραση- όταν εντοπίζεται ένα όνομα Βουλευτού, Υπουργού ή μάλλον και μόνο Βουλευτού, όχι Υπουργού, να έρχονται δικογραφίες που τους αφορούν και να δίνει άδεια η Βουλή με συγκεκριμένη διαδικασία, είτε για την άρση της ασυλίας είτε για την παραπομπή τους, ώστε να δικαστούν όπως δικάζονται και όλοι οι πολίτες.

Θα μου πείτε γιατί να υπάρχει αυτή η διαδικασία και να μη γίνεται αυτόματα αυτό, δηλαδή, οποιαδήποτε πράξη κάνει ο κάθε Βουλευτής, αυτομάτως και χωρίς την ενημέρωση της Βουλής, να μπαίνει στη διαδικασία της δικαστικής διερεύνησης; Διότι, ακριβώς, υπάρχει μια ελάχιστη και αναγκαία προστασία, για να μπορούν οι εκλεγμένοι σε όλα τα επίπεδα στο δημοκρατικό κοινοβουλευτικό σύστημα να κάνουν τη δουλειά τους χωρίς να είναι κάθε στιγμή υπόλογοι ή ανοιχτοί ή όμηροι, αν θέλετε -είμαι ευθύς σε αυτό που σας λέω- είτε σε κακόβουλες είτε σε διαδικασίες αντιπάλων συμφερόντων, δηλαδή να πιέζονται και τελικά να μην κάνουν τη δουλειά τους, να μην έχουν τη δυνατότητα ευθαρσώς να φέρουν εδώ μέσα ζητήματα με το ονοματεπώνυμό τους και με ό,τι συμβαίνει στην κοινωνία.

Είναι μια σύνθετη διαδικασία που έχει σχέση με την ίδια την υφή του δημοκρατικού πολιτεύματος. Από εκεί και πέρα, βεβαίως, η ίδια η Βουλή είναι ανοιχτή σε κριτική, όσον αφορά τον βαθμό που κατά περίπτωση αποφασίζει αυτά τα όρια ανάμεσα στο απολύτως προσωπικό -που είναι αυτονόητο ότι δίνεις αμέσως την άδεια για να μπει στη δικαστική διαδικασία, δεν υπάρχει, δηλαδή, κάποιο πολιτικό προλεγόμενο ή διακύβευμα- ή πράγματι είναι λιγότερο αυστηρή σε μια τέτοια διαδικασία.

Υπάρχουν περιπτώσεις, δηλαδή, για θέματα που περισσότερο είναι προσωπικά και λιγότερο πολιτικά, που σωστά η κοινή γνώμη ρωτά γιατί δεν έχει δοθεί η άδεια να ακολουθηθεί η διαδικασία. Αυτό κάθε φορά κρίνεται και κρίνόμαστε όλοι μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Τον λόγο έχει η κ. Χρυσούλα Ιακωβάκη, Έφηβος Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης από τη Γ΄ Ομάδα Εργασίας.

Το ότι δεν βάζω χρόνο είναι ηθελημένο. Δεν είναι ότι το ξεχνάω. Το κάνω για να γίνει λίγο πιο ζωντανή η συζήτηση. Άλλωστε, τηρείτε τόσο τους χρόνους που μας έχετε εντυπωσιάσει!

Ευχαριστώ.

Ορίστε, κυρία Ιακωβάκη.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΙΑΚΩΒΑΚΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, πώς θα μπορούσαμε εμείς οι νέοι να επεμβαίνουμε συστηματικά σε θέματα που αφορούν τα σχολεία μας και να καταθέτουμε ιδέες σε εσάς, στη Βουλή, που επίσης θα λαμβάνονται υπ' όψιν στις αποφάσεις για την παιδεία;

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Νομίζω πως σε έναν βαθμό στην ύλη της πρώτης ερώτησης, που ήταν και γενικότερη, περιλαμβάνεται και αυτή η ερώτησή σας.

Επιτρέψτε μου να διευρύνω λίγο την απάντηση, θεωρώντας πως ακριβώς στην ερώτησή σας υπάρχει ένας ευρύτερος ορίζοντας.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να σας πω ότι υπάρχουν πάρα πολλά μέσα στη δημοκρατική πολιτεία μας -και είμαστε μια τέτοια πολιτεία- όπου μπορούν να κοινολογούνται, να δημοσιοποιούνται απόψεις. Μπορείτε να πιέζετε καταστάσεις, να συμμετέχετε σε κινήσεις -πάντοτε στο πλαίσιο της νομιμότητας- και συλλογικές και ατομικές, που πειστικά θα θέτουν ζητήματα ή τουλάχιστον που πειστικά θα αναζητούν απαντήσεις θετικές ή απορριπτικές στις προτάσεις που κάνετε. Αυτός ο διάλογος μπορεί να είναι συνεχής και εμπειριέχει μέσα του κι ένα στοιχείο έντασης -αυτή είναι μια έκφραση κάπως θεωρητική, επιτρέψτε μου- ανάμεσα στις διεργασίες που γίνονται στην κοινωνία με αυτές που αποτελούν το πρόκριμα, για να παίρνει αποφάσεις η εκτελεστική εξουσία, ή με αυτές που, κάτω από συμβιβασμούς και συνθέσεις, παίρνει η νομοθετική εξουσία. Δηλαδή, αυτή η σχέση, κοινωνία - εκτελεστική εξουσία - νομοθετική εξουσία, σε έναν διάλογο εμπειριέχει πάντοτε το στοιχείο της έντασης, της διαφωνίας, σε κάποιον βαθμό και της αντιπαράθεσης.

Πρέπει να γνωρίζετε ότι στις έξι Διαρκείς Επιτροπές για τις οποίες ενημερωθήκατε, μέσω των οποίων περνάει όλη η φάση της προεργασίας για να έρθουν προς ψήφιση νομοσχέδια, νομοθετήματα, στην Ολομέλεια, υπάρχει μια υποχρεωτική διαδικασία, πέραν της έκτακτης διαδικασίας του κατεπείγοντος, όπου κάποιες φορές αυτή η διαδικασία δεν γίνεται. Κατά κανόνα, όμως, γίνεται η διαδικασία της διαβούλευσης των κοινωνικών φορέων. Δηλαδή, καλούνται έξι, επτά και έχουν φτάσει μέχρι και είκοσι επτά κοινωνικοί φορείς, όπου γίνεται αυτή η ανταλλαγή απόψεων. Κατατίθενται υπομνήματα, κατατίθενται προτάσεις κ.λπ..

Εκεί η παρουσία των νέων είναι ελλιπής, απολύτως ελλιποβαρής. Διότι σε μεγάλο βαθμό -για να μιλάμε τη γλώσσα της ειλικρίνειας- έχουν υποβαθμιστεί και υποτονιστεί μέχρι εξαφάνισιως τα τελευταία χρόνια θεσμοί, για τους οποίους εσείς πλέον ενδεχομένως να μην έχετε ακούσει καθόλου, όπως η ΕΦΕΕ, η ΕΣΕΕ, τα διασυλλογικά συντονιστικά όργανα των μαθητών κατά περιφέρεια, δηλαδή ευρύτεροι δευτεροβάθμιοι θεσμοί, που θα μπορούσαν να φέρουν σε αυτές τις διαβουλεύσεις το σύνολο των προτάσεων ενός κοινωνικού σώματος.

Στον χώρο της νεολαίας, για συγκεκριμένους λόγους, που δεν είναι της σημερινής συζήτησης, έχουν ατονήσει πάρα πολύ αυτοί οι φορείς που διαμεσολαβούν και θα μπορούσαν να διεκπεραιώσουν ή να εκφράσουν το σύνολο αυτών των προτάσεων.

Άρα προς ώρας μένουμε σε αυτά που είπαμε στην πρώτη ερώτηση και με πλήρη εκμετάλλευση και της ψηφιακής εποχής και του διαδικτύου και των προτάσεων που γίνονται, ευελπιστώντας πως η δική σας γενιά θα μπορέσει και αυτά τα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια όργανα κοινωνικής εκπροσώπησης για τους νέους να τα ξαναστήσει στα πόδια τους και να αποτελούν έναν ουσιαστικό παράγοντα, οργανικό στοιχείο της δημοκρατικής πυραμίδας και της δημοκρατικής ραχοκοκαλιάς, με την έννοια της κοινωνίας και της κοινωνικής δημοκρατίας στη χώρα μας.

Ας ελπίσουμε ότι είναι δικό σας θέμα να μπορέσετε στη γενιά σας να υπάρξει αυτή η πρόοδος και σε επίπεδο αντιπροσωπευτικών φορέων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Τον λόγο έχει η κ. Νεφέλη Βήττου, Έφηβος Βουλευτής από τη Γερμανία, από τη Δ΄ Ομάδα Εργασίας.

(Χειροκροτήματα)

ΝΕΦΕΛΗ ΒΗΤΤΟΥ (Γερμανία): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, από το 1974 μέχρι και σήμερα διανύουμε τη μακροβιότερη περίοδο κοινοβουλευτικής δημοκρατίας στην Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι τόσο το Κοινοβούλιο όσο και οι θεσμοί γενικά λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Επίσης, αυτό σημαίνει ότι σε μια δημοκρατία υπάρχει χώρος ακόμα και για τις πιο ακραίες απόψεις. Κάθε άποψη, όμως, θα πρέπει να σέβεται τις αρχές του κοινοβουλίου και της δημοκρατίας.

Παρ' όλα αυτά, κυρίως τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε ότι υπάρχει έξαρση αντιδημοκρατικών

και -αν μου επιτραπεί η έκφραση- φασιστικών απόψεων και κινημάτων, που προσβάλλουν τον θεσμό της δημοκρατίας και στιγματίζουν ομάδες ανθρώπων με βάση το χρώμα, τη θρησκεία και το φύλο τους.

Εσείς, ως Πρόεδρος της Βουλής, πώς αντιμετωπίζετε τις αντιδημοκρατικές συμπεριφορές των φασιστικών κομμάτων, που δεν σέβονται και δεν υπακούν στις αξίες και στο ήθος της δημοκρατίας και του Συντάγματος;

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Επιτρέψτε μου να σας πω ότι η ερώτηση αυτή αφορά διεργασίες και νέα φαινόμενα που έχουν γίνει σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα στη χώρα μας. Ήταν πρόδρομα φαινόμενα της κρίσης, έτσι όπως εμφανίστηκε, με μεγάλη ένταση και με χρήση βίας εναντίον ανθρώπων και πολιτών, οι οποίοι δεν είχαν καν τη δυνατότητα, όχι μόνο υπεράσπισης του σώματός τους, αλλά και γενικότερα περιφρούρησής τους από τις νομικές, συνταγματικές, δημοκρατικές αρχές της χώρας.

Αναφέρομαι, ευθέως, σε μετανάστες και πρόσφυγες και όχι μόνο. Υπάρχουν, δηλαδή, τέτοιες συμπεριφορές και υπήρχαν και στο παρελθόν.

Έχουν γίνει σημαντικά βήματα στο πεδίο της νομοθεσίας για την άρση, ακριβώς, της δυνατότητας διάφορων ομάδων πολιτών να συμπεριφέρονται ατιμωρητί, στη βάση των διαφορετικών απόψεων, ιδεολογιών, χρώματος, προέλευσης, σεξουαλικής επιλογής κ.λπ.. Έχουν γίνει σημαντικά νομοθετικά βήματα και στο πλαίσιο απόψεων, που όλο και περισσότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση έρχονται στην επιφάνεια και νομοθετούνται, έχουν γίνει και στη χώρα μας, έχουν γίνει και από αυτό το Κοινοβούλιο.

Επίσης, προσπαθούμε να δίνουμε ένα αποτύπωμα, ένα σήμα, μέσω του Κοινοβουλίου, προς την κοινωνία και προς τις δικαστικές αρχές και σε όλους στο κοινωνικό σώμα, για το πώς αυτές οι συμπεριφορές πρέπει να τίθενται εκποδών, πρέπει να καταγγέλλονται, πρέπει να περιθωριοποιούνται, πρέπει να μπαίνουν, ακριβώς, στο στόχαστρο και του νόμου, με πολύ μεγάλη αυστηρότητα.

Βεβαίως, υπάρχουν πλέον και πολιτικές δυνάμεις που με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο φλερτάρουν ή και επιδίδονται ή επιδόθηκαν σε τέτοιες ενέργειες. Είναι θέμα του ίδιου του λαού και της κοινωνίας μας, κάτω, όμως, από την πολύ αυστηρή λειτουργία και του Κοινοβουλίου και των δικαστικών αρχών και των παιδαγωγικών θεσμών, να αποφασίζει τελικά ο λαός μας ποιες από αυτές τις δυνάμεις θα έχουν κάποιο μέλλον και μία παρουσία, ακόμα και μέσα στη Βουλή ή θα περιθωριοποιούνται και θα διαλύονται εν τοις πράγμασι.

Δεν υπάρχει συνταγματική πρόβλεψη στην Ελλάδα για την απαγόρευση κομμάτων, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο. Διότι κανείς δεν τα γράφει αυτά στο καταστατικό του. Το καταλαβαίνετε ότι τα καταστατικά είναι συνήθως περί διαγραμμάτων. Από εκεί και πέρα, είναι η ίδια η πράξη. Κρίνονται αυτά τα πράγματα στον δρόμο, κρίνονται στην επαφή με τους πολίτες. Δεν υπάρχει, όμως, συνταγματική πρόβλεψη για απαγόρευση κομμάτων στη χώρα μας.

Διεθνώς, τέτοιες προβλέψεις υπάρχουν στο Σύνταγμα της Γερμανίας, λόγω του μεγάλου παρελθόντος, του Ολοκαυτώματος και της ναζιστικής διακυβέρνησης και όλων των δεινών που επέφερε παγκοσμίως, και στην Τουρκία. Δεν υπάρχουν άλλα παραδείγματα, άλλα υποδείγματα, που θα μπορούσε κανείς να πει ότι θα αρκούσε μία συνταγματική πρόβλεψη για να ξεφύγουμε από το πρόβλημα. Δεν είναι έτσι.

Θα πρέπει ο ίδιος ο λαός, μέσα από την ενημέρωσή του, το αίσθημα και την ευαισθησία του για αλληλεγγύη, συμβίωση, πολυπολιτισμικές αξίες, αρχές, να απομακρύνει, να αποκρούει, να καταδικάζει και, τελικά, να περιθωριοποιεί απολύτως και να στέλνει στη δικαιοσύνη σαν κοινές εγκληματικές ενέργειες τέτοιου είδους απόψεις και κυρίως τέτοιου είδους πράξεις. Διότι στη χώρα μας –και σωστά- δεν καταδικάζονται οι απόψεις. Δεν μπαίνει κανείς φυλακή για την άποψη, μπαίνει για την πράξη.

Πλην, όμως, και απόψεις –γι' αυτό σας είπα προηγούμενα ότι έχει υπάρξει και μία νομοθετική πρόοδος τα τελευταία χρόνια με νομοθετήματα- οι οποίες ευθέως προπαγανδίζουν ή καθοδηγούν σε μίσος, σε ρατσισμό, σε ομοφοβικές καταστάσεις, μπαίνουν υπό την κρίση της δικαιοσύνης και

σίγουρα θα πρέπει να αποτρέπονται ως γενεσιουργές αιτίες πράξεων, οι οποίες τελικά ανάγονται και στην αφαίρεση της ζωής συμπολιτών μας. Κι έχουμε πολλά τέτοια παραδείγματα τα τελευταία χρόνια.

Ελπίζω, βλέποντας την τελευταία διετία κι έχοντας ζήσει εδώ όλη την περίοδο, για την οποία μιλάτε ιδιαίτερα -ιδιαίτερα στα σχολεία- μπορεί να πει κανείς ότι έχουν λιγοστέψει, έχουν συρρικνωθεί τέτοιου είδους επιθετικές διαδικασίες και πράξεις βίας. Πλην, όμως, θα πρέπει η ευαισθητοποίηση να είναι όλο και μεγαλύτερη, διότι ελλοχεύουν και παραμονεύουν τέτοιες πρακτικές παντού. Ακόμα και το «αθώο μπούλινγκ» είδατε πώς εξελίσσεται σε μη αθώο και καταλήγει σε τραγικές και δραματικές περιπτώσεις νέων παιδιών της ηλικίας σας ή των παιδιών μας, που οδηγούνται σε ακραίες ή οριακές για τη ζωή τους καταστάσεις.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Τον λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής της Β΄ Αθηνών κ. Ναρέκ Καζαριάν.

(Χειροκροτήματα)

ΝΑΡΕΚ ΚΑΖΑΡΙΑΝ (Β΄ Αθηνών): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, παρατηρούμε ότι υπάρχει μια απομάκρυνση των νέων από την πολιτική, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Γνωρίζουμε ότι η Βουλή των Ελλήνων καταβάλλει προσπάθειες για την ενημέρωση των πολιτών ως προς τις δράσεις της και για να πετύχει μια πιο άμεση εμπλοκή των νέων στα πολιτικά δρώμενα.

Έχετε σκεφτεί, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, τρόπους με τους οποίους η Βουλή θα μπορούσε να κερδίσει ακόμα περισσότερο το ενδιαφέρον των νέων αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες;

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Σας ευχαριστώ πολύ και εγώ.

Δεν θέλω να μείνουμε σε μία τυπική απάντηση με βάση κάποια στοιχεία. Παραδείγματος χάριν, ενενήντα τρεις χιλιάδες νέοι, κυρίως, άνθρωποι αλλά και μεγαλύτεροι την προηγούμενη χρονιά, με ξεναγήσεις που γίνονται, πέρασαν από τη Βουλή. Κάνουμε μία πολύ μεγάλη προσπάθεια για μία εξωστρεφή δράση της Βουλής, όπως επαφή με βιβλιοθήκες, με χώρους πολιτισμού, για να πλησιάσουμε και να υπάρξει γεφύρωση –όσο μπορεί να υπάρξει- της νέας γενιάς με το πολιτικό σύστημα, με τη δημοκρατία μέσα στη Βουλή. Αυτά προσπαθούμε να τα κάνουμε.

Το θέμα είναι ότι πρέπει να γίνουν πάρα πολύ περισσότερα απ' όλους μας, διότι ζούμε σε μία εποχή –επιτρέψτε μου να σας πω- όπου μερικά αυτονόητα για τις δικές μας, ακόμα και για τη δική μου πολύ παλιά γενιά, αλλά και για ενδιαμέσες γενιές, έχουν τεθεί εν αμφιβόλω, έχουν τεθεί με ερωτηματικό. Παραδείγματος χάριν, εσείς είστε η δεύτερη γενιά ή στο μεταίχμιο μεταξύ πρώτης και δεύτερης, που ιδιαίτερα στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες δεν είναι για εσάς αυτονόητη η έννοια της προόδου γενικότερα.

Κάθε γενιά, δηλαδή, σε σχέση με τις προηγούμενες μεταπολεμικά είχε ως δεδομένο, εκ των πραγμάτων, ότι θα είναι καλύτερα τα πράγματα και ότι θα υπάρχει μια ασφάλεια στο επίπεδο το επαγγελματικό, το οικονομικό, το συνταξιοδοτικό, των σχέσεων, του πολιτισμού, της πρόσβασης σε ευκαιρίες. Αυτή ήταν η έννοια της προόδου επί δεκαετίες, ιδιαίτερα μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Και γενιά με γενιά παρακολουθούσε μία κλίμακα και μία έλικα που πήγαινε προς τα επάνω.

Αυτό έχει κοπεί. Δεν λέω ότι έχει καταστραφεί, να μην είμαστε τόσο απαισιόδοξοι. Έχει, όμως, κοπεί από την παρούσα πολύχρονη κρίση. Δηλαδή, τα πράγματα εμφανίζονται πιο δυσοίωνα -για να μην πω πολύ δυσοίωνα- σε σχέση με τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες της παρελθούσας κατάστασης.

Άρα θα πρέπει να υπάρξει μία συνολική προσπάθεια και του πολιτικού συστήματος και της κοινωνίας, έτσι ώστε με πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς και όχι μέσα από τυπικές μορφές, να αποκατασταθεί και ο κοινωνικός ιστός και η οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική δυνατότητα για τη δική σας γενιά, ώστε να έρθετε σε επαφή με όλα όσα θα μπορούσε και πρέπει –είναι υποχρεωμένη- να δώσει η πολιτεία σε κάθε νέα γενιά. Άρα αυτό το αυτονόητο πρέπει να υπάρξει ξανά.

Όπως, επίσης, θα πρέπει να ενισχυθούν οι συλλογικές εκφράσεις, που αποτελούν πλευρά της δημοκρατικής λειτουργίας. Δεν είναι μόνο κάθε τέσσερα χρόνια να πηγαίνω, να ψηφίζω, πόσω

μάλλον κάτω από την επήρεια, την επίδραση κάποιων μέσων ενημέρωσης ή κάποιων που φωνάζουν περισσότερο ή κάποιων που τα δίνουν ή κάποιων συμφερόντων κ.λπ..

Δεν είναι αυτό η καρδιά της δημοκρατίας, είναι η καθημερινή παρουσία, ως ενεργού πολίτη, καθενός από εμάς και μέσα από συλλογικές μορφές. Αυτό που, επίσης, ήταν σε έναν βαθμό αυτόνοτο προηγούμενες δεκαετίες, τώρα και αυτό έχει τεθεί εν αμφιβόλω, με την έννοια πόσο αποτελεσματικό είναι. Γιατί ακούγεται πάρα πολλές φορές στα παιδιά μας, δηλαδή σε εσάς και σε κύκλους που συζητιούνται μήπως είναι νομοτελειακό η άποψή μου να μην ακούγεται, να μην περνάει, να μην επηρεάζει. Αυτό θα πρέπει να αντιστραφεί και είναι θέμα όλων να βοηθήσουμε σε μια τέτοια αντιστροφή.

Και, τέλος, υπάρχει η ανάγκη να πιστέψουμε όλοι και όλες, ο καθένας μέσα από τους δικούς του δρόμους και τις δικές του ιεραρχήσεις και προσλαμβάνουσες, πως η πολιτική διαδικασία, η δημοκρατία, η εκπροσώπηση, είναι σε προτεραιότητα σε σχέση με άλλους κανόνες και αξίες, που πλέον λόγω της προϊούσας παγκοσμιοποίησης, που έχει τα καλά και τα κακά της, έχουν έλθει στην επιφάνεια. Δηλαδή, από όλες τις πλευρές τώρα έρχεται ξανά στην επιφάνεια η ανάγκη να ρυθμίζονται οι περίφημες αγορές, για τις οποίες έχετε ακούσει, που η οικονομία έχει κυριολεκτικά «καβαλήσει» -επιτρέψτε μου την έκφραση- την πολιτική και τη δημοκρατική διαδικασία. Αυτό και πάλι θα πρέπει να τεθεί εν αμφιβόλω και να αντιστραφεί.

Είναι ένας αγώνας αυτός που γίνεται, αλλά τουλάχιστον να κάνουμε αυτές τις διαπιστώσεις, πέραν του τυπικού. Δηλαδή του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσε κάποιος να θέσει την άποψή του στον δημόσιο χώρο. Είναι θέματα τα οποία θα πρέπει με ιστορική διάσταση να ξαναμπούν στα πόδια τους, για να λειτουργήσει και η δημοκρατία, αλλά και εσείς να αισθανθείτε ότι η άποψή σας ακούγεται, επηρεάζει και -γιατί όχι;- επιβάλλεται σε πολύ κρίσιμες στιγμές, σαν αυτές που ζούμε.

Παρακαλώ πολύ, τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, Έφηβος Βουλευτής του Νομού Έβρου από τη ΣΤ΄ Ομάδα Εργασίας.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Έβρου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, από την εμπειρία σας στη Βουλή των Ελλήνων θα θέλαμε να μας πείτε κατά πόσο θεωρείτε ότι οι Έλληνες Βουλευτές, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια που επικρατεί οικονομικοκοινωνική κρίση είναι αρκετά ευαισθητοποιημένοι σε περιβαλλοντικά θέματα και ειδικότερα στο ζήτημα της αειφόρου ανάπτυξης;

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Νικόλαος Βούτσης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, διότι η ερώτησή σας είναι εξαιρετικά κρίσιμη. Είναι μία από τις πλευρές για τις οποίες αναφέρθηκα και στην εισαγωγική μου ομιλία, που χαιρέτησα την παρουσία σας εδώ, ότι δηλαδή βρίσκεται υπό περιορισμό ή υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στην εξέλιξη της δημοκρατικής διαδικασίας.

Πλευρά αυτών των περιορισμών είναι και η έλλειψη όχι ευαισθησίας κατά μόνας, διότι αυτό από μόνο του δεν λέει τίποτα. Όταν μιλάς πλέον για Βουλευτές που παίρνουν ή παίρνουμε αποφάσεις, αυτό πρέπει να εκφράζεται στην πράξη. Πλευρά, λοιπόν, αυτής της διαδικασίας περιορισμών για τη χώρα, δηλαδή μνημονιακών περιορισμών που έχουν υπάρξει τα τελευταία χρόνια, με δεσμεύσεις πάνω σε οικονομικά προγράμματα, με προτεραιότητες -σε έναν μεγάλο βαθμό- διαφορετικές από αυτές που θα θέλαμε για την πρόοδο της χώρας, είναι ακριβώς και το να μπαίνουν σε δεύτερη ή σε τρίτη μοίρα ή εσκεμμένα κιάλας μετά πόνου ή λιγότερου πόνου ψυχής να μπαίνουν στο περιθώριο σοβαρά ζητήματα που άπτονται των μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Αυτή είναι η αλήθεια και η αποκατάσταση -και ελπίζουμε αυτό να γίνει το συντομότερο δυνατόν- αυτού του κύκλου, δηλαδή το να κλείσει αυτός ο κύκλος, δεν έχει σχέση μόνο με την οικονομία.

Πρέπει αυτό -και σωστά το έχετε εντοπίσει και το έχετε συλλάβει, γι' αυτό και κάνετε τέτοιες ερωτήσεις- να αντιστοιχηθεί, να αποτυπωθεί και σε έναν διαφορετικό πλέον ορίζοντα ευαισθησίας και πρακτικών νομοθετημάτων και πολιτικών ευαισθησίας, πάνω σε ζητήματα κοινωνικά, περιβαλλοντικά, πολιτισμικά, τα οποία έχουν μπει κι αυτά ομολογημένα ή ανομολόγητα στη μέγγενη του γενικού οικονομικού περιορισμού.

Θα μπορούσαμε για πολλή ώρα –είμαι σίγουρος ότι το κάνατε στο εργαστήριό σας- να αναφερθούμε και σε ειδικά θέματα, σε μεγάλα περιβαλλοντικά ζητήματα και κινήματα που έχουν γίνει σε όλη τη χώρα μας τις προηγούμενες δεκαετίες, με αφορμή μεγάλα θέματα που έχουν ανακύψει ως επικινδυνότητα για το περιβάλλον και τα οποία σήμερα δεν τα επιλύουμε όλα, ίσως ούτε καν τα περισσότερα, προς τη σωστή κατεύθυνση.

Και γι' αυτό λέω να έχουμε υπ' όψιν μας πως κι αυτή η πλευρά, η οποία είναι πάρα πολύ κρίσιμη για το παρόν και το μέλλον της χώρας μας και του λαού μας και ειδικά της νέας γενιάς, θα πρέπει να αποκατασταθεί μαζί και με άλλες πλευρές δημοκρατικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, πέραν της οικονομικής αποκατάστασης μιας δημοκρατικής ουσίας στη λαϊκή κυριαρχία, όπου η καρδιά της λαϊκής κυριαρχίας -υποτίθεται και θεσμικά και συνταγματικά- χτυπάει εδώ μέσα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, εδώ φθάσαμε στο πέρας των διαβουλεύσεών μας έχοντας πραγματευθεί θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος αλλά και τρέχουσας επικαιρότητας.

Επιστρέφοντας στους τόπους σας θέλουμε να μεταφέρετε στους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας τον χαιρετισμό μας, την αγάπη μας αλλά και τη φροντίδα μας για την προκοπή της ελληνικής νεολαίας και της νεολαίας του Ελληνισμού της Διασποράς.

Θέλω να ευχαριστήσω την Πρόεδρο της Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων κ. Δήμητρα Μακρυνιώτη.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω να ευχαριστήσω και τα μέλη της Επιτροπής: την κ. Σοφία Βγενοπούλου, την κ. Ακριβή Γεωργούση, την κ. Ιωάννα Δεκατρή, τον κ. Γεώργιο Μόσχο, τον κ. Λάμπρο Πόλκα, τον κ. Χρήστο Στεφάνου, την κ. Νάνσυ Ταλούμη, τον κ. Βασίλη Τσάφο και τον κ. Πέτρο Χαραβιτσίδη.

(Χειροκροτήματα)

Επίσης, να ευχαριστήσω τον Γενικό Γραμματέα του Ιδρύματος και όλα τα στελέχη του Ιδρύματος της Βουλής.

(Χειροκροτήματα)

Παράλληλα, θέλω να ευχαριστήσουμε –κι αυτό το κάνετε με το πάρα πολύ ζεστό σας χειροκρότημα, που πράγματι μας συγκινεί- όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, που συνέβαλαν στον συντονισμό και την ομαλή διεξαγωγή της συνόδου.

(Χειροκροτήματα)

Θα ήθελα, επίσης, να ευχαριστήσω τα Υπουργεία Παιδείας της Ελλάδας και της Κύπρου για τη συμβολή και την παρουσία τους.

(Χειροκροτήματα)

Ακόμη, ευχαριστούμε την κ. Μαρία Δασκολιά, επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ και διευθύντρια του Εργαστηρίου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

(Χειροκροτήματα)

Ευχαριστούμε τον κ. Γεώργιο Βήχα, υπεύθυνο του Μητροπολιτικού Κοινωνικού Ιατρείου Ελληνικού, τον κ. Στάθη Γκότση, υπεύθυνο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου, τον κ. Χρήστο Ηλιάδη, μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, τον κ. Δημήτρη Κυριακού, διευθυντή του Μουσικού Σχολείου Κατερίνης και τον κ. Άρη Λούβρη, εκπαιδευτικό, μέλος του Συμβουλευτικού Οργάνου Ελληνικού Κόμβου Ασφαλούς Διαδικτύου.

(Χειροκροτήματα)

Είμαι βέβαιος ότι οι καινοτομίες που ξεκινήσαμε θα συνεχιστούν και θα προστεθούν κι άλλες στο μέλλον. Πάνω απ' όλα θα ήθελα να ευχαριστήσω εσάς που είστε εδώ, αλλά και τους είκοσι χιλιάδες συμμαθητές σας, που μετείχαν σε αυτή τη διαδικασία.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω να ευχαριστήσω και να συγχαρώ από καρδιάς τους γονείς σας, τους διευθυντές των σχολείων, καθώς και τους καθηγητές-συνδέσμους, που σας βοήθησαν και σας ενθάρρυναν να συμμετάσχετε.

(Χειροκροτήματα)

Να ευχαριστήσουμε, επίσης, για την καλή συνεργασία τους διευθυντές και προϊσταμένους των Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

(Χειροκροτήματα)

Αγαπητοί και αγαπητές Έφηβοι Βουλευτές, αγαπημένα μας παιδιά -δεν μπορώ να μην το πω, έχω κι εγώ τρία παιδιά και όλοι ζούμε στην ίδια κοινωνία και έχουμε την ίδια μέριμνα για το μέλλον- στο σημείο αυτό λύεται η συνεδρίαση.

Ευχαριστώ.

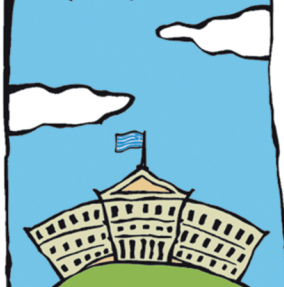
(Όρθιοι οι Έφηβοι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

Ώρα λήξης: 13.15´

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

Βουλή των Εφήβων

Η φαντασία στην εξουσία